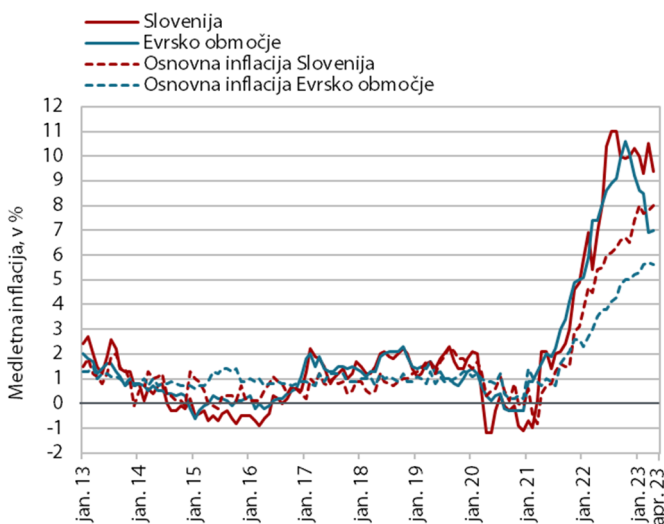

GRAFI TEDNA

od 26. aprila do 5. maja 2023

Aprila se je medletna rast cen življenjskih potrebščin nekoliko upočasnila, a je bila z 9,4 % še naprej visoka. Podobno kot v predhodnih mesecih so k rasti največ prispevale cene hrane in brezalkoholnih pijač, ki so bile aprila za 15,8 % višje kot pred letom. Visoka ostaja tudi osnovna inflacija. Upadanje števila brezposelnih se je aprila nadaljevalo, medletno jih je bilo za 16,3 % manj. Za skoraj tretjino je bilo manj tudi dolgotrajno brezposelnih. Aprila je bila poraba plina le za okoli odstotek manjša od primerljive v prejšnjih letih, poraba elektrike pa je bila medletno manjša za 12 %. Blagovna menjava se je v prvem četrtletju nadalje zmanjšala, kar pripisujemo zlasti negotovim gospodarskim razmeram v naših glavnih trgovinskih partnericah in posledično manjšemu tujemu povpraševanju. Realni prihodek se je februarja glede na januar v večini tržnih storitev povečal oz. ostal na doseženih ravneh. Zmanjšal pa se je v gostinstvu in dejavnosti prometa in skladiščenja. Ponovno se je zmanjšal tudi v večini trgovskih panog, kjer so se po predhodnih podatkih podobna gibanja nadaljevala tudi marca. V drugi polovici aprila pa se je okrepila medletna nominalna rast vrednosti davčno potrjenih računov, kar povezujemo predvsem z večjim številom delovnih dni zaradi porazdelitve praznikov in večjo prodajo v trgovini na drobno.

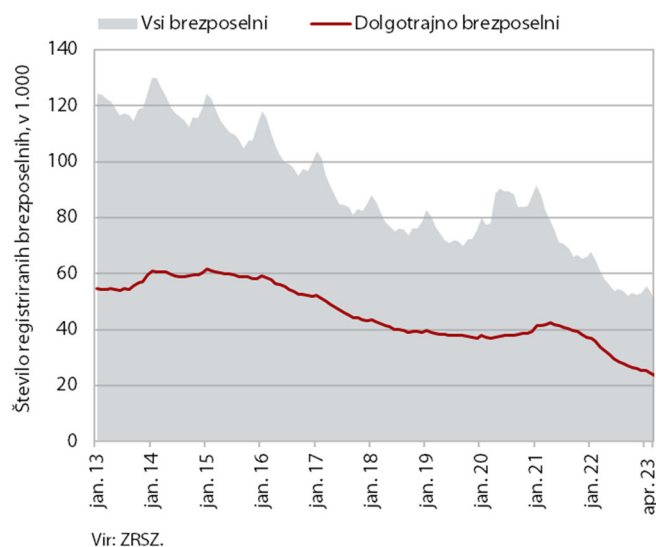
Cene življenjskih potrebščin, april 2023

Vir: SURS, Eurostat.

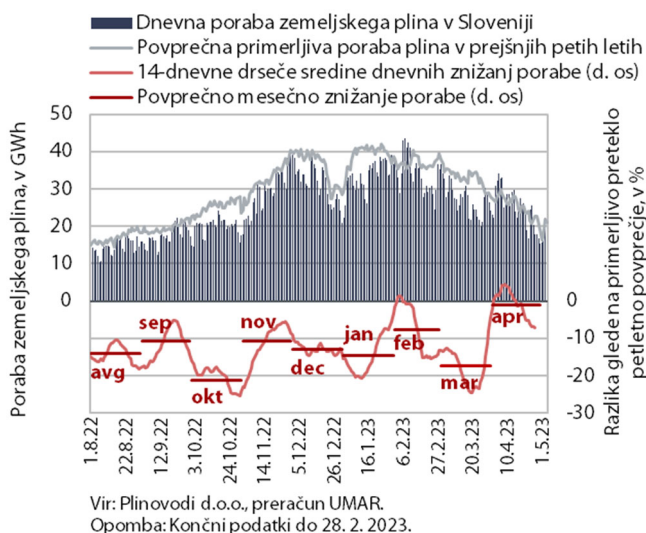
Medletna rast cen življenjskih potrebščin se je aprila nekoliko upočasnila, a je bila z 9,4 % še vedno precej visoka. K skupni rasti še vedno največ (2,7 o. t.) prispevajo cene hrane in brezalkoholnih pijač, katerih medletna rast se je sicer znižala na 15,8 % (z 19,0 % marca). To je posledica mesečnega znižanja cen (prvič po novembru 2021), k čemur je po naši oceni prispevalo umirjanje razmer na trgu energentov in vhodnih surovin (npr. gnojil). K nižji medletni rasti pa je pomembno prispevala tudi višja osnova iz lanskega aprila, ko so se cene hrane in brezalkoholnih pijač na mesečni ravni povišale kar za 2,7 %. Visoka osnova je vplivala tudi na nižjo rast cen v skupini stanovanja, voda, električna energija, plin in drugo gorivo (13,7 %). Še naprej se postopoma umirjajo rasti cen trajnega blaga (5,5 %), rast cen poltrajnega blaga pa se je v zadnjih dveh mesecih okrepila (6 %). Medletna rast cen storitev je tudi zaradi precej visokih sezonskih sprememb cen počitniških paketov v zadnjih dveh mesecih precej nihala in aprila ponovno dosegla skoraj 8 %. Okoli te ravni se giblje tudi osnovna inflacija.

Število registriranih brezposelnih oseb, april 2023

Mesečni upad števila registriranih brezposelnih je bil aprila (-1,5 %) po sezonsko prilagojenih podatkih podoben kot prejšnje mesece. Po originalnih podatkih je bilo konec aprila brezposelnih 48.904 oseb, kar je 3,4 % manj kot konec marca. Medletno je bilo število brezposelnih za 16,3 % nižje. Ob velikem pomanjkanju delovne sile se je za slabo tretjino zmanjšalo tudi število dolgotrajno brezposelnih, za 16,4 % manj pa je bilo brezposelnih, starejših od 50 let.

Poraba zemeljskega plina, april 2023

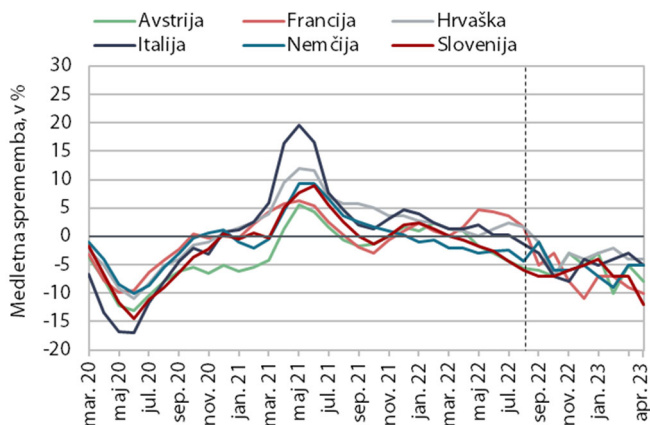

Poraba plina je bila aprila ob hladnejšem vremenu le za odstotek manjša od primerljive povprečne porabe v prejšnjih petih letih. Manjšo porabo plina sicer povezujemo z manjšo proizvodnjo dela industrije zaradi visokih cen plina in z vladnimi ukrepi za spodbujanje varčnejše rabe, na razmeroma visoko aprilsko porabo, ki je skoraj dosegala povprečno porabo plina v tem mesecu v zadnjih nekaj letih, pa so vplivale tudi ponovno nižje temperature, ki so podaljšale kurilno sezono. Države EU so cilj vsaj 15-odstotnega zmanjšanja porabe plina od avgusta lani do marca letos presegle¹ in porabo glede na primerljivo povprečno v prejšnjih petih letih znižale za skoraj 18 %, Slovenija pa je porabo znižala za skoraj 14 %, kar je za odstotno točko manj od omenjenega priporočila. Svet EU je konec marca podaljšal uredbo o prostovoljnem zmanjšanju porabe plina do konca marca 2024², hkrati pa določil, da se morebitno povečanje porabe plina zaradi zamenjave premoga s plinom pri daljinskem ogrevanju lahko izvzame iz izračuna.

¹ Podatki Eurostata za februar in marec za večino držav sicer še niso dokončni.

² Obdobje od 1. aprila 2023 do 31. marca 2024.

Poraba elektrike, april 2023

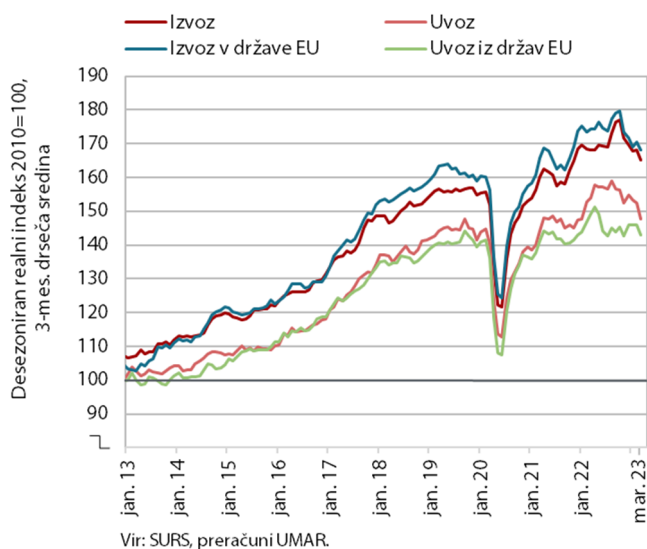

Vir: ENTSO-E in Bruegel.org.

Opombi: Upoštevana je samo poraba v delovnih dneh v času med 8. in 18. uro. Odstotki so prilagojeni za temperaturne razlike. Do konca avgusta 2022 so prikazane 3-mesečne drseče sredine.

Medletni padec porabe elektrike je bil aprila z 12 odstotki občutnejši kot v predhodnem mesecu, ko je bil 7-odstotni. Ocenjujemo, da je bil glavni razlog za nižjo medletno porabo nižja poraba energetske intenzivnega dela industrije. K poglobitvi medletnega padca porabe v aprilu pa je po naši oceni pomembno prispevala zaustavitev proizvodnje primarnega aluminija v podjetju Talum, ki je energetske intenzivna. Na medletno nižjo porabo je lahko v manjši meri vplivala tudi nižja poraba gospodinjstev zaradi varčnejše rabe energije in vpliva ukrepov zoper epidemijo covid-19 na višjo lansko osnovo. Medletno nižjo porabo so imele aprila tudi naše glavne trgovinske partnerice (Francija 10 %, Avstrija 8 %, Italija in Nemčija 5 %, Hrvaška 4 %).

Blagovna menjava – realno, marec 2023

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Blagovna menjava je v prvem četrtletju letos tekoče nadalje upadla³. Ob večjih mesečnih nihanjih je v primerjavi s četrtletjem prej realni izvoz blaga upadel za 2,6 %, uvoz pa za 4,6 %. Opazno nižji je bil tudi izvoz v države EU, predvsem v Italijo in Avstrijo. Na znižanje sta v zadnjih mesecih⁴ vplivala zlasti nižja izvoz in uvoz vmesnih proizvodov, nižji pa je bil tudi uvoz proizvodov za široko potrošnjo. Medletno sta bila v prvem četrtletju letos izvoz in uvoz nižja (za 1,9 % oziroma 4,4 %). V začetku drugega četrtletja se je razpoložanje v izvozno usmerjenih dejavnostih še nekoliko poslabšalo. Podjetja navajajo, da so tudi v drugem četrtletju glavni omejitveni dejavniki za poslovanje povezani predvsem z negotovimi gospodarskimi razmerami, nizkim tujim povpraševanjem in pomanjkanjem usposobljene delovne sile.

³ Po zunanjetrgovinski statistiki SURS. Deflacioniranje in desezoniranje UMAR. Skupni izvoz in uvoz sta popravljena za oceno oplemenitenja blaga v povezavi z menjavo farmacije s Švico.

⁴ Podrobni zunanjetrgovinski podatki so na voljo do februarja 2023.

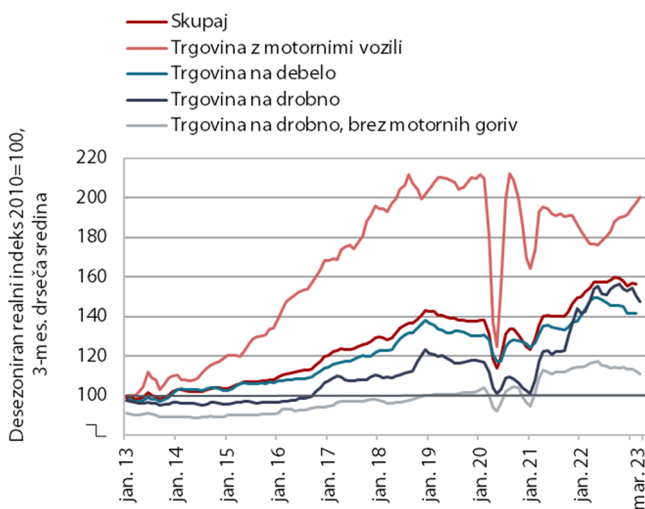
Vrednost davčno potrjenih računov, nominalno, od 16. do 29. aprila 2023

Vir: FURS, preračuni UMAR.

Nominalna rast vrednosti davčno potrjenih računov se je med 16. in 29. aprilom 2023, ob enem delovnem dnevu več, okrepila na 17 %. Na nihanja medletnih rasti v aprilu je vplivala predvsem razporeditev velikonočnih praznikov. Ob delovnem dnevu več kot lani se je v zadnjem 14-dnevem obdobju tako močno okrepila rast v trgovini (s 3 % na 17 %), najbolj v trgovini na drobno (z 1 % na 12 %), kjer je bilo izdanih za skoraj polovico skupne vrednosti davčno potrjenih računov. Podobna kot v predhodnem 14-dnevem obdobju (skupaj 14 %) pa je ostala rast prodaje v storitvah, povezanih s turizmom (gostinstvo, igre na srečo, športne in kulturne dejavnosti).

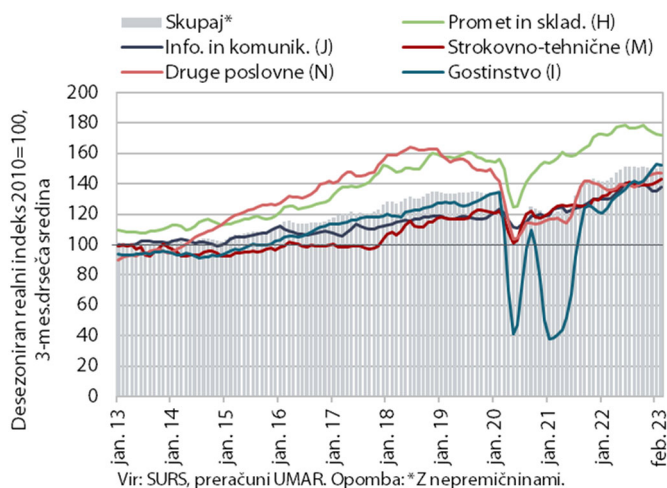
Prihodek v trgovini, februar–marec 2023

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Realni prihodek v večini trgovskih panog se je februarja, po predhodnih podatkih pa tudi marca, še zmanjšal. Ob februarskem zmanjšanju je bil prihodek manjši tudi medletno; za okoli 5 % v trgovini na debelo in v trgovini na drobno z živili, pijačami in tobačnimi izdelki, za 3 % pa v trgovini na drobno z neživili. Po občutni mesečni rasti v preteklih dveh mesecih se je nekoliko zmanjšal tudi prihodek v trgovini z motornimi vozili, ki pa je bil zaradi nizke osnove ob lanskim motnjah z dobavo avtomobilov medletno večji za desetino. Po predhodnih podatkih SURS se je prihodek v trgovini na drobno z živili, pijačami in tobačnimi izdelki ter z neživili tudi marca zmanjšal, prodaja v trgovini z motornimi vozili pa se je ponovno povečala.

Prihodek v tržnih storitvah, februar 2023

Rast realnega prihodka tržnih storitev se je februarja nadaljevala. Po ponovni rasti v začetku letošnjega leta se je skupni prihodek tržnih storitev tekoče povečal še za 0,9 %. Visoka rast se je nadaljevala v strokovno-tehničnih dejavnostih ob močni rasti prodaje v arhitekturno-projektantskih storitvah. V informacijsko-komunikacijskih dejavnostih pa se je rast po januarskem občutnem dvigu upočasnila. V drugih poslovnih dejavnostih se je prihodek ohranil na doseženi visoki ravni s konca leta 2022. Po visokih rasteh v preteklih mesecih pa se je zmanjšal prihodek v gostinstvu. Nadalje se je zmanjšal tudi v dejavnosti prometa in skladiščenja (zlasti skladiščenja). Februarja je bil skupni prihodek v tržnih storitvah medletno realno večji za 5,7 %; povečal se je v večini dejavnosti tržnih storitev, razen v prometu in skladiščenju ter poslovanju z nepremičninami. Za ravnjo pred epidemijo (glede na februar 2019) pa je zaostajal le še v drugih poslovnih dejavnostih oz. le še v zaposlovalnih agencijah, in sicer za 31 %.

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4
BDP, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	2,9	3,4	1,0	0,8	-1,3	0,8
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,1	10,5	10,2	8,6	3,3	0,2
Zasebna potrošnja, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	11,0	1,4	1,5	-0,6	1,4	1,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,7	21,2	20,3	13,2	3,3	2,6
Potrošnja države, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	1,6	1,3	0,9	-3,0	0,2	0,9
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	5,4	8,3	4,8	0,8	-0,6	-1,0
Bruto investicije, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	-1,5	1,9	11,9	2,5	-7,7	-4,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	24,2	1,1	26,3	16,7	7,6	0,5
Izvoz proizvodov in storitev, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	0,4	7,8	-1,8	2,8	3,6	-4,5
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	12,6	13,8	8,2	9,3	11,9	-2,5
Uvoz proizvodov in storitev, realno	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-1) ³	1,2	7,3	2,3	1,3	2,0	-4,1
	16.02.2023	18.05.2023	% (Q/Q-4)	19,5	18,1	17,2	12,6	12,6	-1,5
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Trgovinska bilanca ¹	13.04.2023	15.05.2023	mio EUR	-190,1	-298,4	-113,5	78,8	:	:
Tekoči račun ¹	13.04.2023	15.05.2023	mio EUR	17,0	-88,2	73,7	219,1	:	:
Izvoz blaga, realno ²	05.05.2023	02.06.2023	% (M/M-1) ⁴	4,9	2,5	1,5	1,1	0,1	:
	05.05.2023	02.06.2023	% (M/M-12)	11,7	8,0	15,7	15,5	10,8	:
Uvoz blaga, realno ²	05.05.2023	02.06.2023	% (M/M-1) ⁴	-2,0	0,3	10,5	-11,7	7,4	:
	05.05.2023	02.06.2023	% (M/M-12)	7,3	-5,2	16,7	-5,3	3,8	:
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Inflacija (CPI)	28.04.2023	31.05.2023	% (M/M-1)	0,9	0,2	0,2	0,7	0,0	1,5
	28.04.2023	31.05.2023	% (M/M-12)	10,0	10,3	10,0	9,3	10,5	9,4
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Bruto plača na zaposlenega, realno	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-1)	9,9	-4,0	-0,9	-1,3	:	:
	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-12)	-2,1	-5,2	1,3	1,2	:	:
- zasebni sektor	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-1)	12,9	-5,7	-1,0	-0,1	:	:
	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-12)	-1,5	-5,1	2,2	1,8	:	:
- javni sektor	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-1)	4,5	-0,5	-0,7	-3,4	:	:
	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-12)	-3,2	-5,1	-0,1	0,2	:	:
- od tega sektor država	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-1)	-0,9	3,6	0,4	-3,2	:	:
	24.04.2023	22.05.2023	% (M/M-12)	-4,3	-5,4	-1,5	-0,3	:	:
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Delovno aktivni	18.04.2023	16.05.2023	% (M/M-1) ⁴	0,2	0,2	0,1	0,1	:	:
	18.04.2023	16.05.2023	% (M/M-12)	2,1	2,1	2,0	1,9	:	:
Registrirane brezposelne osebe	05.05.2023	05.06.2023	% (M/M-1) ⁴	-1,6	-2,1	-1,5	-1,4	-1,3	-1,5
	05.05.2023	05.06.2023	% (M/M-12)	-19,6	-19,4	-18,4	-17,6	-16,9	-16,3
Stopnja registrirane brezposelnosti	18.04.2023	16.05.2023	%	5,3	5,4	5,6	5,4	:	:
				2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4
Zaposlenost, ADS	27.02.2023	29.05.2023	% (Q/Q-1) ⁵	1,1	-0,8	0,5	0,1	-0,1	-0,4
	27.02.2023	29.05.2023	% (Q/Q-4)	1,9	-0,3	5,6	0,8	-0,3	0,1
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	27.02.2023	29.05.2023	%	4,5	4,5	4,3	4,2	4,0	3,5
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.04.2023	19.05.2023	% (M/M-1)	-0,8	0,5	1,5	2,6	0,0	:
	21.04.2023	19.05.2023	% (M/M-12)	23,2	23,3	22,1	18,6	13,4	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	11.04.2023	10.05.2023	% (M/M-1) ³	5,6	-2,1	2,7	-2,3	:	:
	11.04.2023	10.05.2023	% (M/M-12)	0,9	-7,7	-0,7	1,6	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	14.04.2023	15.05.2023	% (M/M-1) ³	-4,0	7,9	9,1	1,0	:	:
	14.04.2023	15.05.2023	% (M/M-12)	26,2	45,7	25,5	17,5	:	:
Prihodek v trgovini, realno	26.04.2023	29.05.2023	% (M/M-1) ³	0,3	-1,4	3,8	-3,6	:	:
	26.04.2023	29.05.2023	% (M/M-12)	3,0	-0,1	9,3	-1,8	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	28.04.2023	30.05.2023	% (M/M-1) ³	-0,6	-0,2	2,0	0,9	:	:
	28.04.2023	30.05.2023	% (M/M-12)	4,8	2,7	7,4	5,7	:	:
				2017	2018	2019	2020	2021	2022
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	31.03.2023	30.09.2023	% BDP	-0,1	0,7	0,7	-7,7	-4,6	-3,0
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	31.03.2023	30.09.2023	% BDP	74,2	70,3	65,4	79,6	74,5	69,9
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	24.04.2023	25.05.2023	% ³	-1,8	0,5	-1,0	-1,2	-1,5	-2,5
				2022 m 11	2022 m 12	2023 m 1	2023 m 2	2023 m 3	2023 m 4
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	1,825	2,066	2,345	2,640	2,911	3,167
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	3,35	3,35	3,38	3,55	3,51	3,27
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,020	1,059	1,077	1,072	1,071	1,097

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in evrskim območjem gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis>

(Aktualni podatki v Sloveniji).

Dodatne informacije: telefon: 01 478 10 04, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si